

Jakelussa mainitut

Poliisin reservin toteutettavuutta koskeva esiselvitys

Asettaminen

Sisäministeriö on tänään asettanut esiselvityshankkeen arvioimaan poliisin reserviä koskevaa lainsäädännöllistä ja toiminnallista toteutettavuutta.

Toimikausi

Hankkeen toimikausi on 14.4.2022-30.11.2022.

Tausta

Poliisilla oli monia vuosia muodollisesti käytössään täydennyspoliisijärjestelmä. Sen osoittaututtua käyttötarkoitukseensa sopimattomaksi käynnistettiin sisäministeriössä vuonna 2016 hanke reservipoliisista annetun lain ja eräiden siihen liittyvien lakien säätämisestä. Hankkeen taustalla olivat jo tuolloin käsillä olleet Euroopan turvallisuutta uhanneet tekijät, kuten uudenmuotoinen terrorismi ja valtiolliset hybridioperaatiot. Sisäministeriön asettamaa säädösvalmistelua edelsi reservipoliisia koskeva toteutettavuuskartoitus yhteistyössä Poliisihallituksen ja Pääesikunnan kanssa.

Hallituksen esitys (HE 137/2018 vp) valmistui syyskuussa 2018. Lakien oli tarkoitus tulla voimaan 1.6.2019. Eduskunnan perustuslakivaliokunta esitti kuitenkin lausunnossaan (PeVL 72/2018 vp) esityksestä useita huomautuksia, joiden huomioiminen asetettiin edellytykseksi lakiehdotusten säätämiseksi tavallisen lain säätämisyjärjestyksessä. Sisäministeriössä todettiin perustuslakivaliokunnan huomautusten asianmukaisen huomioinnin edellyttävän niin perusteellista uudelleen arviointia, ettei siihen aikataulullisista syistä ollut tuolloin mahdollisuutta. Hallituksen esitys raukesi, ja se jäi näin ollen käsittelemättä eduskunnassa.

Poliisin reservin tarve on kuitenkin ollut myös viime vuosina ajoittain esillä. Poliisihallitus on korostanut reservin olevan tarpeellinen yllättävissä turvallisuustilanteissa. Reserviä olisi muun muassa tarvittu Covid19 -pandemiaan liittyneessä Uudenmaan sulkuoperaatioissa. Maamme turvallisuusympäristö on edelleen epävakaa ja Venäjän hyökkäys Ukraina on muuttanut turvallisuusympäristöä perustavanlaatuisesti. Viimeksi poliisin reservin puute on havaittu selvityksessä (Sisäministeriön julkaisu 2022:20), jossa arvioitiin muuttoliikettä hyväksikäyttävään hybridiavaikuttamiseen varautumista.

Ulkaisen toimintaympäristön muutokset heijastuvat nykyisin helposti sisäisen turvallisuuden alueelle. Turvallisuusympäristön kehityksen ollessa epävakaa on tarpeen arvioida mahdollisuudet kehittää poliisin reserviä toiminnallisesta ja lainsäädännöllisestä näkökulmasta.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Sisäministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 26
00023 Valtioneuvosto

Kirkkokatu 12
Helsinki

0295 480 171
+358 295 480 171

09 160 44635
+358 9 160 44635

kirjaamo.sm@govsec.fi
www.intermin.fi

Tavoitteet ja tehtävä

Hankkeen tehtävänä on arvioida poliisin reservin käyttöön ja perustamiseen liittyviä toiminnallisia seikkoja sekä mahdollisen uudistuksen lainsäädännöllisiä reunaehdot ja toteuttamiskelpoisuutta. Arvioinnissa tulee hyödyntää aiemmin tehtyä selvitystyötä. Lainsäädännöllisessä tarkastelussa on otettava huomioon rauenneen hallituksen esityksen eduskuntakäsittelyn vaiheet, erityisesti perustuslakivaliokunnan lausunnossaan antamat valtiosääntöoikeudellisen huomautukset.

Esiselvityksen perusteella arvioidaan tarve jatkovalmistelun käynnistämiseksi.

Taloudelliset vaikutukset

Hankkeen taloudelliset vaikutukset selviävät hankkeen edetessä. Hankkeella tulee kuitenkin olemaan taloudellisia vaikutuksia ja toimivan reservipoliisijärjestelmän kehittäminen ja ylläpito aiheuttaa kustannusvaikutuksia, joista vastaisi poliisi. Rauenneen hallituksen esityksen yhteydessä pysyväisluonteisten kustannusten yhteismäärän arvioitiin olevan vuositasolla noin 250 000 euroa. Lisäksi järjestelmän käyttöönoton ensimmäisenä vuonna arvioitiin aiheutuvan varustehankinnoista ja ensimmäisestä peruskoulutuksesta 2,1 milj. euron kertaluonteinen kustannus.

Organisointi

Hankkeen valmistelusta vastaa työryhmä.

Työryhmä

puheenjohtaja
osastopäällikkö Tomi Vuori

jäsenet

poliisitarkastaja Seppo Sivula, sisäministeriö
poliisitarkastaja Sami Kalliomaa, Poliisihallitus
poliisitarkastaja Marko Heikkilä, Poliisihallitus
lainsäädäntöneuvos Jenni Herrala, puolustusministeriö
sotilaslakimies Marika Järvenpää, Puolustusvoimat

Työryhmä voi kuulla tarpeen mukaan asiantuntijoita.

Hankkeen *vastuuvalmistelijana* toimii erityisasiantuntija Heidi Aliranta sisäministeriön poliisiosastolta.

sihteeristö

erityisasiantuntija Heidi Aliranta, sisäministeriö (säädosvalmistelua koskevat asiat)
poliisitarkastaja Sami Kalliomaa, Poliisihallitus (toiminnallinen tarkastelu)
säädosvalmisteluavustaja Krista Peltonen (hankkeen tekninen avustaminen)

Kustannukset ja rahoitus

Hanke toteutetaan virkatyönä eikä kokouspalkkioita makseta. Kukin organisaatio vastaa edustajien matka- ja muista kuluista. Muut mahdolliset kustannukset maksetaan sisäministeriön toimintamenomomentilta 26.01.01.1. Hankkeeseen käytettävä työaika ja muut kulut kirjataan sisäministeriön osalta toimintoseurantakohteelle 2000520100.

osastopäällikkö
kansliapäällikön sijaisena

Jukka Aalto

hallitusneuvos
lainsäädäntöyksikön päällikön sijaisena

Riitta Aulanko

Liitteet

-

Jakelu

Puolustusministeriö
Puolustusvoimat
Poliisihallitus

Tiedoksi

SM Sisäministeriö, Krista Mikkonen
SM Sisäministeriö, Kirsi Pimiä
SM Sisäministeriö, Akseli Koskela
SM Hallinto- ja kehittämisosasto
SM Kansainvälisten asioiden yksikkö
SM Kansallisen turvallisuuden yksikkö
SM Poliisiosasto
SM Maahanmuutto-osasto
SM Pelastusosasto
SM Rajavartio-osasto
SM Sisäministeriö, Tomi Vuori
SM Sisäministeriö, Seppo Sivula
SM Sisäministeriö, Heidi Aliranta
PLM Puolustusministeriö, Jenni Herrala
Poliisihallitus, Sami Kallioma
Poliisihallitus, Marko Heikkilä
Puolustusvoimat, Marika Järvenpää

VN/8093/2022-SM-7

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: